У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVIII. Ч. 151. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 18-го СЕРПНЯ 1971 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, AUGUST 18, 1971 No. 151. VOL. LXXVIII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Вівторок, 17 серпня 1971

В АМЕРИЦІ

У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ ВІДБУВАЄТЬСЯ З'ЇЗД Міжнародної Федерації Університетських Жінок. Це вже 17-ий З'їзд Федерації, на якому присутні 100 жінок з вищою освітою з 39 країн, а до Федерації входять жінки з 54 країн. Учасниці з'їзду звернулися з закликом до жінок, щоб вони доводили до світової опінії відомості про „кожний випадок несправедливого відношення до жінки будь-якої професії''. В заклику сказано, що „жінки все ще терплять від несправедливого до них відношення у багатьох країнах світу''.

У ВИСЛІДІ ЗАПРОПОНОВАНОГО ПРЕЗ. НІКСОНОМ ЗМЕНШЕННЯ ЦІН на автомобілі в ЗСА на 7 відсотків, фахівці передбачають, що збільшиться кількість місць праці в автомобілевій промисловості і зросте кількість продукції та активність купівельного ринку. Авто американської продуції буде коштувати в середньому на 200 долярів дешевше, ніж дотепер, зате авто закордонного виробництва коштуватиме на яких 10 відс. дорожче. Таку реґуляцію цін запропонував президент Ричард Ніксон, з метою оздоровлення економіки країни і зміцнення американського доляра.

ВПЕРШЕ В ЦІЙ ДЕКАДІ В 19 СТЕЙТАХ були проведені чималі скорочення фондів, призначених на суспільну допомогу, „велфер''. Зменшення допомоги викликане збільшенням видатків на утримання відповідної адміністрації та загальною нестачею фондів у великих містах країни. В багатьох інших стейтах законодавці переглядають пляни й можливості соціяльної допомоги, і всюди є тенденція до її різкого зменшення.

ПОСАДНИК НЮ ЙОРКУ ДЖАН ЛІНДЗІ ВВАЖАЄ, що правління мостів і тунелів у Ню Йорку повинно збільшити вдвоє оплати за користування мостами й тунелями. Це дало б Ню Йоркові певний прибуток, що в свою чергу уможливить зберегти й надалі теперішню ціну за переїзд підземкою — 30 центів. Дж. Ліндзі в листі до губернатора стейту Н. Рокефеллера подав, що підвищення оплати за переїзд „сабвеєм'' було б катастрофічним для багатьох соток тисяч родин у Ню Йорку.

В ТЮРМІ НА ОСТРОВІ РІККЕР В НЮ ЙОРКУ повісився в'язень Віллям Воррен, заарештований за злодійство. Тому, що це одинадцяте з черги самогубство в'язнів у тюрмах Ню Йорку, вирішено провести прилюдне переслухування в цій справі, щоб вияснити, чи справді винен у цьому невідповідний тюремний режим.

У СВІТІ

У ЗАГРЕБІ В ЮГОСЛАВІЇ ЗАКІНЧИВСЯ в минулому тижні 16-ий Марійський конґрес, перший, який відбувся в будь-котрій комуністичній державі. З цього приводу Папа Павло VI виголосив в минулу неділю в своїй літній резиденції в Кастель Ґандольфо промову в сербській, хорватській і словінській мовах, передаючи привіт учасникам того конгресу.

НА МАЛЬТУ ПРИЛЕТІВ совєтський амбасадор в Лондоні, Міхаіл Смірновський, стараючись використати конфлікт між тамошнім комунофільським прем'єром Домом Мінтофом та західніми державами Атлантійського пакту (НАТО). Дом Мінтоф видалив із Мальти командира південно - европейської фльоти НАТО, італійського адмірала Джіно Беренделлі, та зажадав ревізії оплат, що їх дає Британія за користування портом Мальти для своїх кораблів. Совєти пропонують Мінтофові поважні суми за дозвіл на „відвідини'' совєтської фльоти на Мальті.

ДО БЕОГРАДУ ПРИБУЛИ канадійський прем'єр Пієр Трудо з своєю дружиною Мартою ніби з приватними відвідинами. Трудо відлетів з Оттави на 5-тижневий побут в Европі, що його використає однаково для розмов з тамошніми державними мужами, як для відпочинку.

В ЯПОНІЇ ВІДЗНАЧУВАНО 26-тиріччя капітуляції в другій світовій війні. На церемонії в Токіо промовляв імператор Гіроґіто, який закликав молитися за поляглих в тій війні трьох мільйонів японців. Гіроґіто і прем'єр Ейсаку Сато підкреслювали у своїх промовах мир, як головну ціль японської закордонної політики.

ОБИДВІ ЧАСТИНИ ПОДІЛЕНОЇ КОРЕЇ РІШИЛИ перевести вперше від часу Корейської війни безпосередні розмови своїх Червоних Хрестів з ціллю уможливити поділеним родинам віднайти одні одних і встановити контакти. Комуністичний уряд Північної Кореї погодився на ініціятиву південно - корейського уряду в цій справі. Припускають, що такий перший малий крок обопільного наближення стався під впливом заповідженої візити президента Ніксона в Пекіні.

КОМУНІСТИЧНИЙ КИТАЙ РІЗКО КРИТИКУЄ рішення Японії дати Південній Кореї 200-мільйоновий кредит на оборонні цілі. Китайська комуністична преса твердить, що ціллю того кредиту є збільшити південно-корейську збройну силу з одночасним посиленням японського промислу на військові цілі.

Помер Григорій Тимчій, довголітній союзовий і громадський діяч у Мілвіл, Н. Дж.

До Головної Канцелярії наспіла вістка від секретарки 347-го Відділу УНСоюзу в Мілвіл, Н.Дж., що там помер 15-го серпня ц.р. на 77-ому році життя Григорій Тимчій, довголітній союзовий та громадський діяч. Покійний походив зі села Грабівці, повіт Стрий. Членом УНоюзу і вкоротці після того його діячем та піонером став бл. п. Григорій Тимчій в 1916 році. Спершу був він секретарем 388-го Відділу, а потім секретарем 347-го Відділу в Мілвіл, Н.Дж. Разом сповняв він обов'язки секретаря Відділу повних 38 років і вклав багато праці в розбудову цього Відділу, місцевої громади та цілого УНСоюзу, визначаючись теж активною участю в Конвенціях УНСоюзу як багатократний делеґат від місцевого Відділу. В запитнику, що його виповняли в 1966 році секретарі Відділів УНСоюзу, Покійний подав кінцеву завваґу, що він „працюватиме для УНСоюзу, доки зможе'' та підписався „Союзовий Фанатик''. Покійний дотримав свого слова, бо працював для УНСоюзу доки не зломила його недуга і був змушений віддати обов'язки секретаря наслідникові. Покійний полишив у смутку дружину Марію та численну рідню, приятелів і вдячну Союзову Громаду.

НОВА ЕКОНОМІЧНА ПРОГРАМА ПРЕЗИДЕНТА НІКСОНА ВИКЛИКАЛА РЕКОРДОВУ ПІДВИШКУ АКЦІЙ НА БІРЖІ І ПРИХИЛЬНУ РЕАКЦІЮ КЕРІВНИКІВ ІНДУСТРІЇ ТА ВЕЛИКИЙ ВІДГОМІН У СВІТІ

Ню Йорк. — Проголошена в неділю 15 серпня ц.р. президентом Ніксоном нова економічна програма привела до рекордової підвишки акцій на провідній у ЗСА нюйоркській біржі. Загальний оборот у продажі і трансакціях досяг 31.72 мільйона шерів (уділів). Продажна ціна акцій в дні 16 серпня ц.р. підвищилася пересічно на 32.93 точок. Збільшилися також видатно ціни на бонди, що вважають наслідком започаткованої урядом боротьби з інфляцією та замороження цін і заробітних платень. Оборот акціями на біржі був такий великий, що деякі провідні підприємства, як, наприклад, Дженерал Моторс і Форд, взагалі не взяли участи у трансакціях, бо переважала тенденція купувати акції, а не продавати. Дуже прихильно зареаґували на пропоноване президентом Ніксоном пожвавлення економії, започатковану ним боротьбу проти інфляції і за зміцнення доляра американські індустрійні кола, заявляючи, що програма Президента заслуговує на всесторонню підтримку і кооперацію всього суспільства. Керівники банків та обезпеченевих компаній сподіваються, що у створеній тепер ситуації не буде можливости підвищувати відсоткові ставки, не зважаючи й на те, що ціна грошей виключена із замороження. Корпорація Дженерал Моторс відкликала заповіджену 5 серпня ц.р. підвишку цін на авта, в пересічному яких 200 долярів, в наслідок чого авта цієї компанії можна буде купувати протягом 90 днів замороження по старих цінах. Сподіваються, що за Дженерал Моторс заморозять ціни на свої авта також компанія Форда й інші автомобільні продуценти. В урядових колах, зокрема представники департаменту скарбниці заперечують твердження, буцімто тимчасова відмова уряду ЗСА від покриття золотом для доляра в закордонних фінансових трансакціях спрямована на девальвацію американського доляра. ЗСА — згідно з опінією урядових кіл — прямуватимуть до більшої гнучкости доляра в закордонних фінансових оборотах і зрезиґнування з провідної ролі американського доляра, як міжнародної резервової валюти. Прихильну реакцію викликала програма президента Ніксона також у конґресових колах, не тільки серед республіканців, але й серед деяких демократів. Голова палатної комісії шляхів і засобів Вільбир Д. Міллс із Арканзо назвав програму президента Ніксона надзвичайною і висловив певність, що Конґрес схвалить скоро запропоновані президентом Ніксоном редукції податків. Критично ставляться до започаткованих Ніксоном реформ тільки деякі демократичні сенатори і конґресмени, заявляючи, що вона надто обмежена і спізнена. Президент Американської Федерації Праці і Конґресу Індустрійних Організацій Джордж Міні поставився критично до започаткованого замороження цін і заробітних платень, визначаючи цю акцію, як дискримінаційну у відношенні до світу праці. Негайно після виступу Президента, з понеділка 15 серпня в 10 різних осередках ЗСА встановлено реґіональні бюра, які мають контролювати і координувати заходи для реалізації замороження цін і заробітних платень.

В Огайо відбувся День Фонду Катедр Українознавства

Клівленд (Василь Лагошняк). — Щоб інформувати наше громадянство про дотеперішню пророблену працю та пляни на майбутнє Гарвардського Центру Українських Студій, Окружна Рада Фонду Катедр Українознавства на Огайо щороку улаштовує День ФКУ. Цього року такий День відбувся 8-го серпня на мальовничій Оселі СУМА в Гантінґтоні біля Клівленду. Участь в згаданому Дні брали українські осередки Клівленду, Лорейну, Йонґстовну, Кентону, Акрону та Росфорд-Толідо. В неділю, 8 серпня, вже зрана з'їжджалися на оселю СУМА ентузіясти та прихильники ФКУ. Точно о год. 12-ій полудня відбулось польове Богослуження, яке відправив ентузіяст та щирий прихильник ФКУ о. д-р Володимир Пеліх, парох Кентону. В годині 2-ій пополудні почалась мистецька частина програми, яку відкрив голова Окружної Ради ФКУ Богдан Дейчаківський. Мистецькою програмою проводив голова ФКУ з Клівленду В. Лагошняк.

Про завдання, значення та дотеперішні осяги Гарвардського Центру Українських Студій доповідав заступник голови та організаційний референт Екзекутиви ФКУ п. Богдан Тарнавський. Прелеґент підчеркнув, що хоча дотепер Український Гарвардський Центр ще не є вповні фінансово вивінуваний, зараз іде інтенсивна збірка грошей, щоб до кінця 1972-го року це завершити, то три катедри — української історії, мови і літератури — вже діють. У них провадиться авдиторне навчання, ведеться наукова праця, видається книжки, комплетується бібліотека україністики, а головне — є наші молоді студенти, які зацікавлені серйозно в студіях україністики, є вже кілька молодих надійних докторантів, які в майбутньому стануть науковцями україністики. В доповіді п. Тарнавський згадав, що тут і там недруги

(Закінчення на стор. 4-ій)

Окружна Рада ФКУ на стейт Огайо почала видавати „Вісті ФКУ''

Лорейн, Огайо. — Окружна Рада Фонду Катедр Українознавства на стейт Огайо, що її очолює Богдан Дейчаківський, видала перше число неперіодичного органу „Вісті ФКУ''. На зміст цього 68-сторінкового числа великої вісімки крім редакційної статті, спрямованої до всіх співробітників, прихильників і актуальних й майбутніх суперників ФКУ, склалися статті Б. Дейчаківського „Про важливу пекучу справу'', О. Гайського „Хто в дзвін, а хто — у клепало'', інж. В. Лагошняка „Що ми маємо, а чого не маємо в Гарварді?'', як також інші інформаційні й полемічні матеріяли, як наприклад „Наші імпрези і вища ціль'', „Різні види й роди жертв і допомоги'', „Професор Пріцак — „Омелян Джерельний'' '' тощо. Завершується це число „Вістей ФКУ'', списком датків на ФКУ зібраних у стейті Огайо, ілюстрованою хронікою з життя і праці Гарвардського Осередку Українських Студій та іншим. Адреса Редакції „Вістей ФКУ'' — "USF News", 2430 East 28th Street, Lorain, Ohio, 44055.

Економічні реформи Ніксона викликали голосний відгук за кордоном

Париж. — Несподівані надзвичайні економічні розпорядки президента Ніксона мали негайний дуже поважний наслідок на економічно-фінансові відносини у всьому світі. Дві точки реформи Ніксона стосуються безпосередньо закордонних валют і закордонної торгівлі: припинення обміну „закордонного доляра'', себто американської валюти в закордонних руках, на золото, і наложення надзвичайного податку у висоті 10 відсотків на всі імпортовані до Америки закордонні товари. Найболючіше відчули ці заходи Західня Німеччина і Японія. Наприклад, одна третина продукції німецьких „Фольксваґен-ів'' знаходить збут на американському ринку, — а японський промисл залежить від експорту до Америки більше, як від торгівлі з будь-котрою іншою країною у світі. Тому на всіх закордонних біржах позначився — в протилежності до американської біржі — значний спадок оборотів і вартости більшої частини промислових акцій. Багато держав припинили закуп доляра і торгівлю доляром. Закордонний, зокрема европейський купецький світ, не орієнтуючись в деталях розпорядків Ніксона, зареаґував так, що американські туристи мають труднощі із збутом своїх долярів. Правда, так звані американські „подорожні чеки'' Американської Експрес-Компанії всюди приймають і вимінюють, однак за вищим курсом закордонних валют, ані ж ще кілька днів тому. У закордонній пресі почались дебати на тему можливости підвищення курсу чужинецьких валют у реляції до доляра. Франція і Японія є покищо проти таких „репресій'' проти Америки. Поважні західньо-европейські газети все ж признають, що президент Ніксон виявив енерґію і відвагу у поборюванні американських економічних труднощів, дармащо це відбувається за кошт також закордонних економік.

Амбасадори 4-ох великодержав шукають злагоди в справі Берліну

Берлін. — В понеділок 16 серпня ц.р. амбасадори трьох західніх великодержав у Західній Німеччині і совєтський амбасадор із Східньої Німеччини відновили свої наради про поправу відносин довкола Західнього Берліну. За газетними вістками, поладнано вже справу вільного доступу цивільних осіб і товарів із заходу до Західнього Берліну, куди можна дістатися тільки почерез широку на 110 миль смугу комуністичної східньо-німецької території. Здається, що Совєтський Союз погодився перейняти ґарантію, що той персональний і товаровий рух не підлягатиме в майбутньому шиканам збоку східньо-німецького війська і поліції. Не полагоджено ще питання, чи мешканці Західнього Берліну можуть в подорожі до Східньої Німеччини користуватися пашпортами Німецької Федеративної Республіки, себто Західньої Німеччини. Совєти наполягають на відкриття у Західньому Берліні свого консуляту із 30 службовиками, себто „залеґалізованими шпигунами'': західні амбасадори погоджуються на таку концесію в заміну за інші поступки. В минулих трьох днях чотири амбасадори нараджувалисєь впродовж 21 години, з чого в минулий понеділок їх засідання тривало 9 годин. Рішено продовжувати ті засідання по кілька годин в цьому тижні.

У В'єтнамі посилились бої — зріс неспокій у зв'язку з виборами

Сайґон. — Від кількох днів збільшились бої в найбільш на півночі положеній південно-в'єтнамській провінції Квантрі, при чому комуністи виявляють активність зараз на південь від здемілітаризованої смуги, а важкі американські літаки Б-52 бомбардують скупчення північно-в'єтнамських військ і воєнного матеріялу в південній часстині тієї ніби здемілітаризованої смуги. Комуністам удалося захопити так звану Баго-базу, що її боронила сотня південно-в'єтнамського війська, при чому більшість вояків тієї сотні згинула або була ранена і та військова одиниця насправді перестала існувати. Південні в'єтнамці твердять, що в тому бою згинуло 200 комуністичних вояків. Знову ж комуністичний нурець зумів підплисти під водою у так званій Зеленій затоці за 250 миль на північний схід від Сайґону до великого на 11.020 тонн американського вантажного корабля і затопити його, вирвавши в ньому вибухом 500 фунтів динаміну велику діру. Корабель сів на дні глибокої на 40 стіп затоки. Було кілька ранених членів залоги. У самому Сайґоні один південно-в'єтнамський ветеран облив себе газоліною і запалив її, згорівши на знак протесту проти недопущення кандидатури на президента — віце-президента Нгуєна Као Кі. Президентські вибори мають відбутися 3 жовтня ц.р. Поруч із теперішнім президентом Нгуєном Ван Тіє кандидує ще тільки емеритований генерал Дуонґ Ван Мінь. Якщо він зрікся би своєї кандидатури на знак протесту проти фальшування виборів, то вибори були б здискредитовані.

Відбувся З'їзд мікробіологів Канади

Лондон, Онт. — Двадцять перший річний З'їзд Об'єднання Мікробіологів Канади відбувся цього року на Університеті Західнього Онтаріо, у Лондоні у половині червня. Наукова програма З'їзду складалася із десяти сесій, окрім симпозія і спеціяльної лекції. У З'їзді взяло участь около 350 мікробіологів із Канади і Америки. Із українців участь взяв д-р Рослицький, що був членом програмового комітету З'їзду, як рівнож, предсідником одної із сесій. З'їзд був незвичайно успішний та включив приблизно сто наукових доповідей.

Тлінні останки проф. О. Лотоцького перевезено з Варшави до Бавнд Бруку

Бавнд Брук. — При кінці липня ц. р. перевезено з Варшави й поховано на цвинтарі Церкви - Пам'ятника в Бавнд Бруку тлінні останки бл. п. Олександра Лотоцького і його дружини бл. п. Німфодори, які понад тридцять років спочивали коло церкви на Волі у Варшаві. Сталося це на бажання сина Покійного — д-ра Бориса Лотоцького і дякуючи його невтомним заходам.

На цвинтарі Церкви - Пам'ятника вже багато могил, в яких спочивають найбільш заслужені перед українською нацією покійники. Проте, за найбільш заслуженого тепер серед них треба вважати бл. п. проф. О. Лотоцького — великого науковця і письменника, колишнього міністра ісповіданьУкраїнської Держави в 1918-1919 рр., амбасадора УНРеспубліки до Туреччини, надзвичайного посла нашої держави до Вселенської Патріярхії в Царгороді, найвищого речника за привернення Українській Церкві стану автокефалії, невтомного церковно - громадського діяча і палкого патріота, який не тільки збагатив нашу Церкву своїми вельмицінними науковими працями, але й виховав гідних послідовників.

Панахиду над могилою бл. п. Олександра і Німфодори Лотоцьких відправив Вл. Архиєпископ Мстислав у неділю 8 серпня, якому послужили митр. прот. П. Фалько і протодиякон В. Поліщук. Співав хор Церкви - Пам'ятника під орудою А. Харченка. На панахиді була присутня родина Покійних та численна громада звеличників проф. О. Лотоцького.

Похорон сл. п. В. Доленка відбувся з участю представників Державного Центру і політичних партій

Новий Ульм, Німеччина (М. Р.) — У вівторок 10-го серпня ц. р. в Новому Ульмі, Німеччина, відбувся похорон останків сл. п. Володимира А. Доленка, голови ЦК СЗСУ — Селянської Партії, визначного діяча українського національно-визвольного руху, який ще перед Українською Національною Революцією 1917 р. діяв під проводом М. Міхновського на Харківщині. Кілька років тому Волод. А. Доленко висловив бажання, щоб на його похороні були лише кілька найближчих йому осіб і один священик. Остання воля В. А. Доленка, хоч і не цілком, була виконана — на похорон прибули тільки ті, хто його щиро шанував, хоча, можливо, й не у всьому погоджувався з лідером Селянської Партії. Велику кількість квітів і вінків було покладено біля могили Покійного — від ДЦ УНР, ЦК СЗСУ-СП, Комітету Радіо Свобода, фракції ОУН в УНРаді, ЦК УСП. „Одному з основоположників СВУ на Батьківщині — СВУ на чужині'', Засновникові УАПЦє — Парафіяльна Рада'', „Останній поклін — від Ю. Семенка, П. Кривобока'' можна було прочитати на жовто-блакитних стрічках інших вінків.

Обряд похорону провів Єпископ УАПЦ Соборноправної Іоан. У своєму прощальному слові Єпископ Іоан підкреслив ролю сл. п. В. Доленка у звільненні Української Православної Церкви з-під впливу і адміністративної залежности від Російської Православної Церкви, яка завжди була і є слугою політичних можновладців Москви, — у створенні Української Автокефальної Православної Церкви.

Президент ДЦ УНР в екзилі М. Лівицький, відзначивши патріотизм і демократизм Покійного, сказав, що перший крок сл. п. В. Доленка на еміґрації був зроблений на зустріч із тодішнім президентом УНР і виз-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Комітет Підгаєчан посилює свою активність

Інж. Василь Колодчин (посередині) в товаристві головного предсідника Йосипа Лисогора (зліва) та голови Головної Контрольної Комісії УНС м-ра Івана Геврика під час відвідин в Головній Канцелярії УНС в Джерзі Сіті.

Джерзі Сіті, Н. Дж. — У п'ятницю 13 серпня відвідав Головну Канцелярію УНСоюзу та редакцію „Свободи'' інж. Василь Колодчин з Дітройту, голова Реґіонального Комітету Підгаєчан і відомий громадський діяч на своєму терені, де він був 5 років підряд головою Відділу УККА. Інж. В. Колодчин поінформував про заплановану працю Комітету, яка головно зосереджується над збиранням матеріялів для великого збірника „Підгаєччина''. Частину матеріялів для цього збірника його впорядники матимуть змогу дістати з зафільмованих сторінок „Свободи''. Комітет Підгаєчан видає інформаційний бюлетень, охоплює одну тисячу родин в ЗСА і Канаді та має свої представництва в Европі. Головна Управа Комітету в Дітройті, а Редакційна Колеґія Збірника — в Ню Йорку, де її очолює д-р Петро Гой; дир. Ярослав Пастушенко є заступником голови Комітету на цей терен. Інж. Василь Колодчин, родом із села Голгочі на Підгаєччині, працює у великій фірмі „Етел Корпорейшен'', є спеціялістом з хемії, має дружину Лідію та двох синів — усі члени УНСоюзу. Очолюваний ним Комітет співпрацює з Комісією Реґіональних Дослідів НТШ. Плянується Збірник „Підгаєччина'', на яких 800 сторінок друку, з численними фотодокументами, зібрано майже половину матеріялів. Як і інші реґіональні збірники, ця книга буде видана завдяки ідейности й жертвенности вихідців з того особливо цікавого, патріотичного району України.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Санація економіки Америки

Проголошений в минулу неділю вечером президентом Ніксоном плян санації американських економічних відносин був вислідом довгих студій і, як це звичайно буває, компромісом між різними концепціями. Річ у тому, що хоч економічні процеси тверді, то насправді вони пов'язані з політичними відносинами й підхід до проблем економіки буває так само різнородний, залежно від індивідуальних поглядів, як підхід до проблем політики. Плян президента Ніксона потвердив існуючий у всьому світі напрямок, „тренд", до більшої контролі державою над економікою країни, але водночас підкреслив потребу обмеження того впливу до мінімуму. Він авторитарно підвищив імпортові мита і вдарив по закордонних спекулянтах доляром, припинивши його обмін на золото. Але й інші проголошені заходи мають тимчасовий характер, пов'язаний з гострою потребою зменшити безробіття та припинити інфляцію.

Тримісячне замороження цін і платень має створити атмосферу стабілізації. Покликана Президентом Рада коштів прожитку визначить пізнішу межу підвишок платень і винагород, пристосованих до зросту коштів прожитку. Цей засіб має припинити безперервну спіралю цін і платень, — наявний покажчик інфляції. Водночас — скасування додаткового 7-відсоткового податку, що тяжів на автомобільному промислі, — підвищення суми, що її відтягається від прибуткового податку та облегшення промислового інвестиційного кредиту повинно стимулювати однаково ріст промислу, як покупну силу сірої людини. Заповіджене скорочення бюджету на близько 5 більйонів долярів зредукує приблизно на половину передбачений бюджетовий дефіцит.

Практика найближчих місяців, а може вже й тижнів, викаже, наскільки ці радикальні заходи виправдають надії Президента і його господарських дорадників. Покищо вони доказують, що Президент свідомий правди, що економічні проблеми цієї країни вимагають не меншої уваги, як закордонно - політичні. Недільний виступ Президента був відважним кроком, що не йшов по лінії популярности, а державної рації.

Москва проти св. Юра

Минуло вже понад чверть сторіччя з часу окупації Львова совєтськими військами в 1944 році, двадцять років з часу, як після примусового „возз'єднання" української Греко - Католицької Церкви в „Русскою Православною Церквою" львівський Святий Юр опинився під посиленим наступом російської мови й насиланого з Москви духовенства, а ще й досі, до останніх днів отой Святий Юр, ота твердиня української духовости і протипольського та протиросійського резистансу, її довговікова провідна роля у відродженні західніх українських земель і традиції національної боротьби не перестають тривожити Москву.

Минулого року, у 25-річчя „возз'єднуючого" львівського Собору була видана у Львові видавництвом „Каменяр" уже другим виданням 25-тисячним тиражем книжка якогось Володимира Павловича Добричева п. н. „У тіні святого Юра". Цього ж, уже 1971 року названий „твір" Добричева появився російською мовою в офіційному совєтському державному „Видавництві політичної літератури" у Москві тиражем у сто тисяч примірників, на 136 сторінках друку з ілюстраціями. Ще не прогоміноліа „сенсація" із цією синхронізованою львівсько - московською атакою, а вже в 6-ій книжці видаваного тиражем у 10 700 примірників львівського органу Спілки Письменників України „Жовтень" за червень цього року започатковано друкування пашквільного репортажу якогось Клима Дмитрука на тему святого Юра під назвою „Церква на службі фашизму" з атаками й інсинуаціями не тільки на митрополита Андрея Шептицького і Йосифа Сліпого, але й на православних ієрархів Діонісія та Іларіона. Той же самий „репортаж" чи пак „документальний нарис" почала передруковувати з 3 серпня ц. р. уже під назвою „Свастика на сутанах" київська комсомольська газета „Молодь України", що друкується тиражем у 500 000 примірників.

Таку посилену атаку на Українську Церкву, на її символ — Святий Юр, на світлу пам'ять і традиції її великих ієрархів можна пояснити тільки одним: незнищенністю Божого слова у свідомості широких мас українського народу, живучістю ідей і традицій української Церкви, примушеної діяти підпільно в сучасних катакомбах совєтської дійсности, їх поширенням і непереможним походом до великого майбутнього у вільній Україні. Звідси постійний страх Москви, оте безупинне і концентроване намагання кремлівських самодержців і їх намісників ці ідеї і традиції в очах українського народу знеславлювати і нищити.

Іван Кедрин

ПЕРЕДЧАСНИЙ ЕНТУЗІЯЗМ

Один із найстарших західньо - українських парляментаристів, перший прем'єр Західньо - Української Республіки і знаменитий знавець психіки своїх земляків, д-р Кость Левицький, заявив раз, що „українці мусять завжди перестаратися". Брак поміркованости виявляли й виявляють українці однаково у своїй льояльності, як опозиції. Вони здатні захоплюватися подіями проминального й другорядного характеру та попадати в розпач з приводу невдач, які не є національною трагедією. У своєму ентузіязмі у відношенні до якоїсь ідеї вони затрачують почуття міри й свідомість потреби визначувати черговість найважливіших проблем і потреб нації. Вони закохані в екстремах і не знають, що це таке в політиці середина дороги. Конкретно, варто пригадати, що в 1921-22 роках наші люди в Східній Галичині так захоплювались вістками, що Найвища Рада у Парижі „напевне" признає державну самостійність Західньої України, що за національних зрадників уважали тих, що висловлювали свої сумніви. Те саме повторилось, коли в Ужгороді постав український закарпатський уряд: українці були схильні вважати його за новий центр всеукраїнської ірреденти і вихідну позицію для відбудови суверенности УНР. В обох випадках, коли Рада Амбасадорів признала Східню Галичину Польщі і коли Мадярщина знищила самостійницький рух в Карпатській Україні, погрожувало українському суспільству повне морально - політичне заламання внаслідку таких важких розчарувань.

Подібна історія повторяється тепер із так званою орієнтацією на Комуністичний Китай, як ніби союзника України, що допоможе до розвалу російської імперії. Це добре, що знайшлися люди в українській громаді, які заявилися визнавцями такої теорії. Це добре, що не всі ставлять завжди тільки на одну карту української визвольної політики. Нещастям України була відсутність поділу роль у критичних хвилинах історії. Коли б не всі галичани трималися були „австрійської клямки" перед першою світовою війною і коли б тоді існувала група політиків, зорієнтованих на західній блок проти центральних держав, то українську делеґацію на Паризькій конференції шанували б більше, бо не можна б було чіпляли їй марки ґерманофільства. І недобре сталося, що зараз з початком другої світової війни не виїхала з Галичини через Румунію до Лондону ціла група наших політиків, яка репрезентувала б іншу орієнтацію, аніж короткотривалу надію, що націоналістична Німеччина розвалить російську імперію і допоможе відбудові на її руїнах національних держав. Правда, можна припускати, що це не змінило б суті речі, бо Польщі і так нічого не допомогло, що вона мала ввесь екзильний уряд у Лондоні і що її люди гинули в норвезьких фйордах та на узбіччях італійського Монте Кассіно. Але це не заперечує принципу, що у визвольній політиці не можна грати тільки на одному фортепіяні.

Ото ж, як сказано, це позитивне явище, що не всі наші люди захоплювались орієнтацією на далекосхідніх націоналістів, сумніваючись у практичній вартості такої приязни для української визвольної справи. Але нема теж ніякої рації, ніякої розумної логічної причини захоплюватись ніби-то підтримкою збоку Комуністичного Китаю для визвольних змагань України. Нема теж ніякої причини захоплюватись подорожжю президента Ніксона до Пекіну, як ніби вже доказом на союз З'єднаних Стейтів з Комуністичним Китаєм проти Совєтського Союзу, союз на розвалення російської імперії та відбудову на її місце національних держав, хай із націонал - комуністичним режимом за зразком Югославії Тіта.

Безпосередню причину до такого передчасного і переборщеного ентузіязму дала поява летючки, підписаної „Українським Національним Фронтом" та затитулованої „Геть від Москви". В обширній статті на цю тему, що її приніс один із поважних українських часописів у вільному світі, поруч із захопленим ствердженням, що в Китаї вже наступила „зміна курсу на український", стверджується правильно, що „ми не знаємо, чи існує і як діє цей фронт на Україні чи на Сибірі.". Коли існує сумнів чи взагалі існує така організація, яка видала ту летючку, і коли не є виключена можливість, що це „трюк" або ворожої провокації або доморослих штукарів, то навіщо розпропаґовувати таку летючку, поки не перевірено її автентичности і її вартости?! Вістку й коментар про ту летючку подано в „Ноє Цюріхер Цайтунг" з 4 липня ц. р. і „Свобода" поінформувала про це у своєму числі 132 з 15 липня ц. р. Автором тієї статті в названому швайцарському щоденнику був її постійний співробітник, український професійний журналіст. Йому не можна закинути злої волі, але не відомо, яке праджерело тієї летючки і, коли б навіть дійсно існувала десь підпільна організація „Український Національний Фронт", то не відомо, чи вона настільки поважна, щоб поважно ставитись до неї та її заклику.

Політику робиться на основі фактів. Робити політичні висновки на основі своїх бажань, а не безсумнівних фактів — неповажно. Коли хтось доходить на підставі своїх здогадів і бажань, а не на підставі фактів, до такого далекосяжного висновку, що „Україна стає активним чинником у розгрі на міжнародній арені", то це похвальний доказ патріотичного енту-

(Закінчення на стор. 3-ій)

М. Хом'як

НОВА КУЛЬТУРНА ПОЛІТИКА В АЛЬБЕРТІ

(2)

Соціяльні права стосуються справедливої праці і звичаїв приміщення, житлового законодавства з забороною дискримінації з огляду на расу, віру, колір, стать, національність, походження або місце народження. Від 1966 р. діє в Альберті закон про людські права та існує відділ людських прав в міністерстві праці. При допомозі багатокультурних почипів та організацій, уряд сподівається, що буде створене оточення, що усуне основи дискримінації. І в той час як ми завжди готові видавати закони проти дискримінації, ми всі мусимо співпрацювати, щоб викорінити упередження. Далі, признаючи рівноправність усіх громадян, уряд готовий взяти до уваги кожне поліпшення діючого законодавства, що було б потрібним — говорив прем'єр Стром.

5 рекомендацій IУ тому Королівської Комісії про двомовність і двокультурність стосується виховання, три перші виховання перед університетом, дві інші — виховання в університеті. Згідно з схваленим минулої сесії законодавством, уряд Альберти признає всі мови як прийнятними мовами до шкільного навчання в I і II клясах з тим, що одна година призначена щоденно англійській мові. В клясах III-XII шкільна рада може забезпечити навчання пів шкільного дня іншою мовою ніж англійська з тим, що буде запевнена нагода вчитись англійської мови учням, батьки яких вимагають цього і міністер освіти затвердить плян. У провінції вчать уже таких мов, на поширену вимогу: французьку (від УП до XII кл. подвійно і як мови і вона є мовою навчання), еспанську, російську і мадярську в клясах X-XII на основі місцевого вибору з огляду на низький запис. Недавно схвалено теж навчання італійської мови в клясах X-XII на основі місцевого вибору. Признані міністерством освіти до запису студентів іспити доступні з мов: французької 30, німецької 30, української 30 і латинської 30. Як видно уряд Альберти ставиться поважно до мовних студій, признаючи, що ключем до мови навчання і вивчення її є місцева вимога, виявлена шкільними радними. Проте уряд признає теж тісний зв'язок між вимогою і ставленням широкого суспільства до вивчення мов і етно - культур, що воно допомагає зберегти їх. Тому нова культурна політика уряду має виразно висловлену мету далі розвивати оточення і клімат, що буде полегшувати більше слушну нагоду навчатись багатьох розговірних мов у провінції. Крім того, необхідним є навчання предметів культури, щоб вивчення мови мало „живу" основу, як це признає IУ том Королівської Комісії. Отже, на основі зміненого шкільного закону (акту) можна буде розвивати і навчати окремо або комбіновані курси історії і літератури окремих етно - культурних груп у Канаді, як також курси мистецтва і звичаїв окремих груп мовою тих же груп. Місцеві шкільні управи можуть допомогти в цім напрямі, складаючи пляни, що будуть розглядатись у міністерстві освіти на основі нововведеного фонду проєктів.

Якщо йде про виховання, уряд буде керуватись у здійснюванні своєї нової політики такими критеріями: 1. Виявлена і підтримана вимога спільноти буде найнеобхіднішим чинником у здійсненні виховних послуг. 2. Теперішнє законодавство щодо навчання мови в школах слід уважати найбільшою поступкою, що її уряд готовий підбадьорювати. Щобільше, її здійснення мусить іти впарі з наявністю кваліфікованих учителів та доручених (рекомендованих) текстових матеріялів у додатку до згоди шкільних управ. 3. Уряд позитивно ставиться до поширення мовного вивчання і збереження та розвою мистецтва і звичаїв різних етно - культурних груп. Ми хочемо допомогти створити оточення і клімат — словом, надати культурний тон, що полегшить згадані студії. Проте, зацікавлення мусить проявитись на місці. 4. Уряд готовий розглядати фінансову допомогу, беручи за основу учня, етно - культурних груп, якщо йде про їхні приватні (парафіяльні) мовні школи. З цією метою будуть переведені дослідження таких шкіл. Це допоможе означити висоту допомоги розмірно до річної дотації за кожного учня приватній школі. Іншим головним завданням такого дослідження буде вирізнення тих шкіл, що могтимуть бути „зразком" іншим групам. Третім головним завданням буде визначити англійську мову як другу мову, яку можна буде навчати в округах великого зосередження родин імігрантів... 5. Недавню зміну шкільного закону (акту), що дозволяє навчання різними мовами, треба здійснювати постепенно й обережно. Здається безпосереднім здійсненням для найбільшої кількости груп у найбільшій кількости округ це не навчання іншою мовою, але іншої мови від I до XII кл., одночасно з навчанням мовою окремих етно - культурних груп окремих предметів культури, згідно з вибором, з історії і літератури, мистецтва і звичаїв дотичної групи. Для прикладу, учні, які вивчають німецьку мову в I кл., можуть навчатись предметів культури німецькою мовою. Одночасно інших шкільних предметів будуть навчатись ті ж самі учні англійською мовою. Перевага такого підходу буде така, що в багатьох випадках діти зможуть ходити до шкіл в їх сусідстві з розмежуванням шкіл щодо мови до найменших розмірів. Ось так поняття єдности в різноманітности буде конкретно здійснене без принєшення в жертву будь - якого. Проте, в деяких місцях можливим буде мати окремі мовні кляси або школи. Ці альбертійці повинні підбадьорюватись щойно згаданими вигодами. 6. Канада є не тільки багатокультурною, але і двомовною країною, в якій, наприклад, французька мова є матірньою мовою для 28 відсотків населення. Хоч це правда, що французька мова є матірньою мовою для 3,2 відсотка населення Альберти, але правдою теж, що плинне володіння французькою мовою в Канаді, та іншими мовами, крім англійської, це перевага. Проте, уряд не буде накидати будь - якої мови населенню Альберти. Особи зможуть залишитись двомовними, якщо цього бажають, і нема сумніву, що багато вибере це.

Любов Коленська

ЛІС — МІЙ ДРУГ

Під таким наголовком недавно появилася книжка жидівської письменниці Доні Росен, перекладена англійською мовою й видана в Ню Йорку. Книжка невелика, 117 ст., сіра тверда обкладинка й полум'яний напис: „Ліс — мій друг" („Ди Форест — Май Френд") — із брунатно-червонавою відбиткою лісу. Тут описані часи німецької окупації на Гуцульщині (1941-1943), в роки жостокого винищування жидівського населення.

Ця мемуарна повість не тільки важлива тим, що у ній розказується про близькі нам землі, але й тим, що писана доволі об'єктивно й цим самим створює наче поміст між нами й жидівським народом.

Глибоко вражає присвята письменниці: „Олені й усім Оленам, які рискували своїм життям, щоб рятувати жидівських дітей". І ще раз, зараз же в перших рядках книжки, звертається Доня Росен до української жінки Олени: „Дорога й незабутня Олено, коли б я була скульптором — я вирізьбила б твою статую! Ти безустанно передо мною, як тріюмфальне усосіблення матері, що спосібна прийняти найжорстокіші страждання ради дітей і в кожній хвилині жертвувати своє життя. Ти була мені справжньою матір'ю в заступстві моєї, що погасла на світанку мого життя. На превеликий жаль, я ані скульптор, ані поет. Єдине, що можу — це принести тобі мою скромну данину — мої спогади, писані із самих глибин і викликані великою душевною потребою їх скласти. Прийми їх, як вислів моєї глибокої любови до тебе, вдячности й пошани. Дорога, незабутня Олено — я ніколи не в силі тебе забути!"

Місцевості, в яких проходять події — це: Шешори, Коломия, Косів, Пістинь... Гуцулка Олена рятує письменницю (тоді ще малу дівчину), приймаючи за неї побої і рискуючи своїм життям.

В авторки два роки життя, коли вона прибуває до Шешор, до свого дідуня і бабуні. Вона там виростає, ходить до школи і зживається з українським населенням. Вона пише: „Я була багата в ті дні... До мене належав цілий світ — небеса й гори. Я линула понад найвищі шпилі, радісно співаючи. Шешори обіймав зелений ліс і його гущавину важко було проходити. Люди стинали віковічні дерева й по лісі йшов стукіт сокири. Здавалось, перелякані звірята співчувають деревам і втікають в глибину лісу, щоб не бачити, яке знищення робить людина..." Далі вона пише, що заколисували її сосни, оживляли — добрі слова, усмішка людей і пісні пастухів на флоярах. Швидко, при заході сонця, вона верталася з пастухами; боялися вони тіней в лісі й згадок пролеґендарного Довбуша. Подорозі йшла отара, дзвонили дзвоники, пастухи в міжсумерку шепотались із собою. Із останнім променем сонця верталися на вечерю, де чекали на них затишок, родина й радість. У довгі зимові вечорі жінки пряли, а чоловіки часто приходили до її діда викурити люльку й провадили розмови аж у пізню ніч. І пише вона: „Я тоді була спокійна й безпечна..." Читаючи ці рядки, ви не тільки під враженням Гуцульщини, але в них і незвичайно чітке окреслення письменниці, якби уже приналежної до гуцульської громади. Хоча в школі діти називали її жидівкою, вона далі дружила із сільськими дітьми й запопадливо вчилася.

Аж раптом увесь отой леґендарний світ пропав за одну ніч і вона сама немов перетворилася в дорослу людину й залишилася дитиною лиш... віком.

Від цієї хвилини проходить опис усіх трагічних днів мандрівки письменниці до Косова, втеча її під прізвищем української дівчини Марії Фелещук, втрати усієї її родини й увесь тривожний час переховування у людей доброї волі...

Першим її другом був — ліс. Вона пише: „Ти єдиний мій друг, що залишився ще мені. Ти вірний, не зрадиш мене й заховаєш в тіні своїх дерев від очей людини, ти мене спасеш від злого". Вона обіймала землю і вологу траву й завидувала птахам і лісовим звірятам, що мають свої... нори. І сподівалася якогось чуда, хоча знала, що чудес немає на світі. І почалася її мадрівка від жінки Паращки Григоришин, колишньої приятельки її родини. В неї авторка доривочно переховувалася, а тоді знов утікала в ліс, а потім крилася у самітньої жінки Олени. Тут слова Олени: „Боронитись будемо до останку. Я тільки тепер відчуваю, що життя має вартість. В мене немає вже самотности, порожнечі й безнадії. З тобою ділитиму твою долю. Я не лякаюся смерти в боротьбі, але лякаюся такої смерти, що приносить сором і пониження. І хоча Олену били й катували — вона не зрадила, і помагала їй врятуватись аж до остаточного визволення.

Олена кудись-то дістала Доні Росен листки паперу й олівець і, переховуючись чи то в якійсь хатині, чи в лісі під нагромадженим листям, чи в копиці сіна, вона з 1943 р. стала писати щоденник: „Мій щоденник послужить колись свідком моїх страждань. Усе ж у мене надія, що ті жорстокі часи колись перейдуть і люди забудуть навіть, як виглядав Гітлер. Мої спогади вчитимуть вас любити приятелів і шукати

(Продовження на стор. 3-ій)

І. Вовчук

ЛІТЕРАТУРНІ НАРАДИ — БЕЗ ЛІТЕРАТУРИ

(ДЕЩО ПРО КИЇВСЬКИЙ І МОСКОВСЬКИЙ З'ЇЗДИ ПИСЬМЕННИКІВ)

(4)

Подаючи рецепти для створення літературного героя, П. Загребельний вказує, що в композиції твору обов'язково має бути напруга, яка б захоплювала читача. Бо „коли книжка не цікава, коли герої в ній хвилюють нас, коли не здригується серце при читанні роману чи повісті, а чи новели, то це може свідчити, що письменник ще не піднявся на ту вершину, звідки можна охопити поглядом усе багатоманіття життя". Такий письменник, за настановами П. Загребельного, не розкрис читачеві урядових вимог „по нашому партійности" життя „в найвищому розумінні, в ленінському розумінні".

Щоб піднятись на вершини, треба стати партійним, бо „справжній талант партійний. Партійність без таланту, — наголошує П. Загребельний, — не дасть нам у художньому творі героя дня, так само як і талант без партійности — ніщо". Це новітня діялектика — брежнєвська. Вона дика, але її стосує великодержавіє для боротьби з національною ідеєю і націоналізмом через літературну творчість. Такої формули і за часів „батька народів" московське великодержавіє не проголошувало для творчости письменників. В часи найбільш реакційних періодів історії людство не знало подібної контролі над духовим життям. Але ті повчання з макабричними формулами є тільки маяченням.

Проголосивши їх, слуга великодержавія повчав письменників як створювати напругу в творі, щоб „нового героя" зблизити з життям. „Негативні герої потрібні в книжках не для вигідного відтінювання високих чеснот героїв позитивних, а насамперед для того, щоб позитивний герой мав проти кого боротися, і наче втрачається сама суть його як основи літератури".

Невже П. Загребельний не розуміє, що всі його повчання про „партійність таланту", про „суть літератури", „герой-гвинтик" як ідеал для наслідування та і все замовлення партії умертвляє природу духової творчости письменника, без якої немає справжньої літератури? Напевно розуміє, але він же став гвинтиком в тоталітарній системі, яка неумолимо котиться до свого кінця.

* *
*

Леонід Новиченко розв'язував „проблеми" і накреслював „завдання критики". Як водиться там, подякувавши партії за її опіку, академік навів статистичні дані про видані книги з літературознавства і критики, а самі проблеми обминув, бо їх неможна чіпати. Властивої критики в справжньому розумінні в Україні немає. Та й як їй бути, коли духовість опартійнена і здушена „непомильними" догмами. Змужнілість критики Л. Новиченко добачив у тому, що за останні чотири роки (між 5 і 6 З'їздом письменників) критика визбулась „суб'єктивістсько-сваавільних „точок зору", що ними намагалися свого часу привернути увагу публіки типу І. Дзюби... і цьому можна тільки радіти".

Радість Новиченкова ще раз показує, яка страшна річ малоросійство, на яке захворів титулований критик. Тільки той, хто втратив почуття гідности, чести національної і совісти людської може радіти, що талановитому публіцистові і критикові замкнуто уста і він мовчить. Малоросійство оскотинює людину. Шість років тому в Київському республіканському будинку літераторів Іван Дзюба назвав покійного В. Симоненка поетом національної ідеї. І звертаючись до Л. Новиченка сказав: „Леонід Миколаєвич, який ось тут у президії сидить, запевняє, що поняття „національна ідея", „національна свідомість" зараз неправомірні і незаконні, несучасні і немарксистські. Я б порадив йому сказати про це китайським комуністам, або англійським, або польським комуністам, — або зрештою, російським комуністам. Або хай скаже це Карлу Марксу, в нього про всі ці національні справи, „національне почуття", „національний сором", особливо в листуванні, такі речі, що як їх процитувати зараз і не попередити, чиї то слова, то багатьох треба буде водою відливати". (Доповідь І. Дзюби, присвячена 30-літтю з дня народження В. Симоненка)".

Л. Новиченко радіє, що на поверхні літературного життя запанував спокій, мертвеччина з урядовою „точкою зору". Вчений критик радіє, хоч добре знає, що під тонким шаром „казьонного" спокою клекоче ненависть, а творча думка шукає способів і форми боротьби, щоб ліквідувати цвинтарну імперську задуру з поверхні національного життя. Розкути думку, щоб забуяли квіти національних ідей уярмлених Москвою націй.

Навіть на поверхні того казенного спокою, як обережно ствердив начальник цеху критиків, „деякі критики часто густо не вважають за потрібне розглядати літературу, як форму ідеології, воліючи бачити в ній тільки вияв загально-людських устремлінь". А деякі критики пробували роздумувати над проблемами людськости, робили „екскурси в царину „духовости", права кожної людини бути самим собою". Таких сміливих засудив Л. Новиченко.

Засудив і тих поетів, що втікали в ліричну поезію, „звертались до індивідуальної чутливості", виспівували „глибинні емоції, що виявляються сам на сам, очі в очі: з людиною, з природою, із самим собою". Засуджуючи людяність літератури, заглиблення в духовий світ людини, її заглиблення в національне буття, Л. Новиченко засудив сам себе, як українського літературознавця і людину, ставши імперським наймитом.

* *
*

Урядово - штамповий був З'їзд письменників, але людний. Голосу справжньої української літератури не чулося. Характеристично, що кращі мистці літератури мовчали, говорили за камертоном організаторів дрібніші, третьорядні мистці та ті, що мають лише членський квиток СПУ. Урядова преса України назвала з'їзд великою Радою літераторів.

Як і всі ради в царстві імперського соціялізму літературна рада ішла за тими, що вели, найменше було мови про літературу справжню. Ніхто навіть не згадував про літературні стилі і напрямки. Поодинокі з усердних клялися в своїй фізичній любові до України-неньки і дуже лаяли націоналістів („буржуазних виродків") за їхню політичну любов до Батьківщини-України. Провінційний був з'їзд. Складено резолюції з чолобитнею партії і прославленням її мудрости. З'їзд вибрав правління, яке очолив Ю. Смолич. Чоловік він знаний: талант його партійний, дуже лає націоналістів, зокрема нас на чужині. З природи „самотвержений малорос, довго „опікувався" українцями на чужині і добре призвичаївся до „отечественної" (каґебівської) шлеї.

(Продовження буде)

ПЕРЕДЧАСНИЙ ЕНТУЗІЯЗМ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

зіязму, але й доказ надто великої поквапности у стверджуванні чогось, що покищо є власне тільки висловом бажання. Ми віримо, що так колись буде, ми віримо, що російська імперія розвалиться, але чи це станеться акуратно так, як це передбачує відважний російський історик Альмарик — внаслідку війни між Москвою і Пекіном — цього ніхто з нас і ніхто у світі не знає. Тому, щоб виминути мижливе глибоке розчарування, недобре сіяти тепер в українському вільному суспільстві надто великі надії. Бо хто може згори виключити можливість, що в ході процесу „зближення" між Вашингтоном і Пекіном прийде раптом ще більше „зближення" між Пекіном і Москвою, вже з виразним вістрям проти Вашингтону?! Договір Рібентропа - Молотова підписано у серпні 1939 року, а в червні 1941 року німецькі дивізії помаршували проти Совєтів і сам Сталін до останньої хвилини не вірив в таку можливість. Багато дуже поважних американських і міжнародних політиків з-поза ліберального табору ставляться дуже критично до подорожі президента Ніксона до Пекіну, як надзвичайного ризиковного експерименту.

Є в цьому українському ентузіязмі ще одна скрегітлива нотка. Читач згаданої статті, яка на основі одної анонімової летючки захоплювалась, що Україна знаходиться вже „в розгрі комуністичних потуг", викликує підозру, що орієнтацію на Пекін поручається не з рації політичної логіки, а тому, щоб зробити наперекір своїм групово - партійним опонентам, які намагаються використати тайванський атут. Було б дуже сумно, коли б на формулювання будь-якої української визвольної концепції впливала внутрішня українська партійно - політична розгра. Автор цих рядків також ніколи не прив'язував великої ваги до участи українців в далекосхідніх конференціях і, взявши на увагу кошти та витрату енерґії на ті подорожі, сумнівався, чи „виплачуться скіра за виправку". Але це не причина, щоб з приводу появи такої одної летючки гудити діячів іншої думки і їхню добру віру в справу, яку вони проводили.

Зберегти поміркованість в осуді подій і не виявляти передчасно своєї радости, не основаної на фактах, — це необхідна річ, коли українська визвольна політика не буде вестись під впливом настроїв і коли настрої українського суспільства не будуть кидатись від крайности до крайности. Поки Україна відзискає свою державність, вона перейде ще довгий-довгий тернистий шлях. Слова Винстона Черчілла на початку другої світової війни: „Не можу вам нічого обіцяти, крім крови, важкого труду, сліз і поту" — куди більше підходять до нинішньої ситуації України, ніж захоплювання її райдужними перспективами.

ЛІС — МІЙ ДРУГ

(Закінчення зі стор 2-ої)

реваншу на ворогах — щоб настала свобода й справедливість людству".

І під час своєї втечі бачила вона людей добрих і злих, що приймали її до хати без словечка і таких, що зустрівши її в лісі, вдавали, що не бачили, але й ніколи не виказавши на неї, — зникали. Брат Олени, самітник і дивак, з лиха — лиходій, спочатку рятував її, щоб колись дістати за неї гроші і вона боялася, що він її видасть, але він залишив її. Були й такі, як п'яниця Ілько, що до останку її переслідували, а ще інші, хоча знали, що Олена її скриває — мовчали. Були й деякі чоловіки із сільської поліції що настирливо шукали за нею, один навіть її побив, вкінці залишаючи її таки в спокою.

Авторка зачувала про українські партизанські загони. Їх вона називає „ґенґами" і каже, що навіть українці їх боялися.

Були селяни, що глузували з неї, коли її зловили німці, але й були такі, що втирали сльозу безпорадною рукою. Під в'язницю заходив до неї колишній її учитель, щоб її потішити, та інші із словами розради. Врятував її молодий хлопець Петро (чомусь-то вона називає його Пйотр), підпаливши будинок. І письменниця знов утікає в ліс, зустрічається з давніми приятелями — Оленою та Парашкою, а відтак почерез Прут утікає до Коломиї. Там вперше зустрічає совєтського вояка і, коли той усміхається до неї, вона каже, що благословила його й молилася за його перемогу. Не дивниця, що в молодої дівчини, по стільки стражданнях, поява совєтського вояка видавалась — спасенням...

Приїжджаючи до Ізраїлю, закінчує книжку: „В світлі сходячого сонця опадала й розсівалася мряка й в усій своїй величі показалась гора Кармель — вітаючи дітей, що повернулися домів із вигнання. Своїми стражданнями ми вирізьбили свій шлях у батьківщину".

Книжка сповнена українською тематикою, теплом і вірою в людину. Не зважаючи на деякі неточности в назвах і дещо переплутану ідеологічну суть, як, напр., відносно наших партизанських загонів — книжка вартісна.

Похорон сл. п. В. Доленка...

(Закінчення з 1-ої стор.)

нання уряду УНР як уряду українського народу, частиною якого були прибулі на Захід нові політичні еміґранти з окупованої російськими большевиками України.

Від імени Виконавчого Органу УНРади промовляв його голова інж. С. Довгаль, який висловив співчуття і від імени всіх членів ВО, зокрема від імени голови УНДС д-ра Леонтія, Державному Центрові УНР, Центральному Комітетові СЗСУ-СП з приводу смерти визначного політичного діяча. Від ЦК Союзу Земель України — Селянської Партії промовляв заступник голови ЦК Юрій Семенко. Від Проводу ОУН в похороні взяв участь Я. Маковецький. Були також представлені обидва відлами УРДП — І. Тарасюк, голова фракції УРДП в УНРаді, і редактор „Українських вістей" А. Глинін.

Проникливо лунали похоронні мелодії, за що жалобна громада особливо подякувала В. Дідовичу і Любі Загребельській.

Після похорону відбувся спільний обід, на якому Єпископ Іоан прочитав молитви, а присутні ще раз щиро згадували свого великого земляка сл. п. В. Доленка.

Місцева німецька преса, зокрема „Нойє-Ульмер Цайтунґ" помістила звіти, фотознімки з похорону В. Доленка.

На адресу ЦК ЗССУ-СП надійшли заяви співчуття з приводу смерти сл. п. В. Доленка від Проводу ОУН за підписом Штуля, від СВУ за підписом В. Надніпрянця, від П. Феденка, Наталії Павлушкової, полк. В. Татарського, д-ра П. Кашинського та інших.

Патріярхальне віче в Балтиморі

Дня 27-го червня 1971 р. Комітет за Патр. Устр. Української Католицької Церкви Відділ в Балтиморі, скликав всегромадське віче в обороні помісности і патріярхального устрою.

Заля „Самопомочі" не могла вмістити громадянства, що численно прибуло, щоб своєю участю заманіфестувати солідарність і підтримку Верховному Архиєпископові і його Архиєпископському Синодові у заходах до завершення нашої Помісної Церкви Патріярхатом.

Зборами проводила Президія в складі: д-р Андрій Лемішка — предсідник, інж. Володимир Сушко — заступник та проф. Петро Войтович і д-р Микола Лесійчук — члени, Василь Татчин — секретар.

До почесної Президії були запрошені о. Л. Дорош і о. Ст. Кіржевський та В. Чорнодольський, голова місцевого УККА.

В імені Т-ва за Пом. Уст. УКЦеркви Відділ в Балтиморі, заступник голови місцевого Відділу д-р М. Ласійчук, відкрив Збори, привітав отців і громадянство й попросив о. Дороша провести молитву. Опісля передав ведення віча д-рові А. Лемішці. Д-р А. Лемішка подав аналізу наших змагань за Патріярхат УКЦеркви. По цій промові, заспросив до слова прелеґента ред. п. В. Пасічняка, який у двогодинному рефераті - доповіді доказував науково, правно і аналітично стан УКЦ з часів Берестейської Унії, в якій містяться права нашої Помісної Церкви і признання Примату св. Отця.

Крім того прелеґент давав відповіді на ставлені питання.

Опісля було зачитане письмо - меморіял до св. Отця, автор якого — інж. В. Сушко. Меморіял був ухвалений усіма присутніми на вічу. Оригінал письма був підписаний президією віча і кількасот підписами мирян.

Отець Кіржецький молитвою закінчив це віче.

Прес. референт
В. Татчин

НЕЩАСЛИВИЙ ВИПАДОК

7-го серпня, 1971 р. поїхали: лісничий Адам Шмериковський, його син інж. Іван і інженер Юрій Коссак — моторовим човном ловити рибу в морі біля містечка Ширлей, Лонґ Айланд. З невідомих причин вибух на човні мотор і спричинив пожежу. Попечені на тілі Шмериковські вискочили в море, а Юрій Коссак залишився на човні, бо не вмів плавати. На щастя недалеко місця вибуху був інший човен. Він під'їхав і всіх трьох виратував. Їхній човен пішов на дно. Відвезені до шпиталю виліковуються з ран, завданих огнем.

Ґенеральна Капітула Сестер Василіянок

Дня 12-го липня 1971 почалася в Римі Ґенеральна Капітула Сестер Василіянок. Ціль цієї капітули подвійна: вибір Головної Управи Чину й адаптація монаших уставів до декретів Другого Ватиканського Собору. Капітула триватиме кілька тижнів.

Дня 19-го липня ц. р. була вибрана на Головну Настоятельку Сестер Василіянок на шість літ Мати Емелія Прокопик, ЧСВВ з Філядельфійської провінції. Цю позицію займала дотепер Мати Клявдія Федиш, ЧСВВ, з Юніонтавну, Па.

До Ґенеральної Курії Чину увійшли з вибору таку Сестри: С. Матея Гладик, ЧСВВ з Юніонтавну, —С. Ксеня Шімрак, ЧСВВ, зі Загребу, Юґославія,—С. Тереса Островська, ЧСВВ, з Берісо, Арґентина, — С. Михаїла Байда, ЧСВВ, з Філядельфії, Па., і С. Альфонса, ЧСВВ, з Юніонтавну, Па.

Нова Головна Настоятелька, Мати Емелія, родилася в Арнольді, Па. 11 травня 1920 р. По скінченні Академії Св. Василія на Факс Чейсі вступила до новіціяту СС. Василіянок там же. Свої перші монаші обіти зложила 1939 р., а торжественну монашу професію 1954 р. Мати Емелія студіювала на кількох університетах у ЗСА і здобула академічні ступені на Катол. Університеті у Вашингтоні і на Університеті Вілланова. Вона була учителькою і принципалкою по наших парафіяльних школах. Вона також довгі роки з великим успіхом виконувала уряд принципала по наших гайскулах на Факс Чейсі, в Гемтремку і Ню Йорку. Вибір на Головну Настоятельку застав її на позиції декана Коледжу СС. Василіянок на Факс Чейсі, Па.

Мати Емелія знана у Філядельфійській Митрополії як визначна і знаменита виховниця. Всюди, де тільки вчила, з'єднувала собі молодь і батьків своїм тактом, посвятою і обов'язковістю. У вихованні нашої молоді звертала вона особливу увагу на любов нашої Церкви, обряду, мови й народу.

Н. Я.

„Гомін України" в Дітройті

Українські танки, музика, пісні, строї — це ті форми українського народного мистецтва, які приваблюють око глядача, не тільки українця, але й чужинця та збуджують подив і признання для керівників, які працюють з посвятою, вкладаючи багато труду праці.

Чи можна назвати це легкою працею вивчити й випровадити на сцену біля 300 виконавців різного віку в різнобарвних національних і реґіональних строях? — Таким овочем праці був незабутній концерт української музики, пісні й танку „Гомін України", який відбувся в неділю 27-го червня ц. ро. о год. 4-ій по пол. в авдиторії Фитзджералд Гайскул у Воррен, Миш. під керівництвом нашої невтомної учительки танків пані Иоанни фон Драґінди - Кульчицької.

Українська громада великого Дітройту й околиці належно це оцінила й заповнила простору залю по береги. Біля 3-ї години глядачі подивляли танки різних частин рідної землі. В чудових різнобарвних строях. Була Золота Перемітка на княжому дворі княгині Ольги на шлюб з князем Ігорем, виступали списарі з 10-стоповими списами, була казочка й українські пісні, під керівництвом п-і Анни Томяк та музика під керівництвом п. Стефана Заяця.

Крім молодих артистів з Дітройт і Воррен були гості артисти: п-і Христина Липецька, п-і Анна Томяк, 4-та та 5-та кл. української кат. школи св. Івана Христителя Дітройт - Захід, п-на Стефанія Госович з Віндсору — Канада і старший танцювальний ансамбль при українській церкві св. Володимира й Ольги у Віндсорі, Канада.

Концерт увінчався повним успіхом, за що належиться подяка батькам, що посилають дітей учитися танків і передають їм українську спадщину й пані Иоанні фон Драґінда-Кульчицькій за великий вклад праці для нашої молоді.

Докід з імпрези призначено на сиротинець у Саскачевані в Канаді і на церкву св. Йосафата у Воррен, Миш.

О. Гриньків

ВИСТАВКА В ЛОНДОНІ

Лондон. — Гурток старших пластунок у Лондоні влаштував українську виставку в залі при українській католицькій церкві, яку оглядало також чимало англійців. Вислід був цілком позитивний, гості діставали на пам'ятку гарні каталоги. На виставці були показані, переважно з приватних збірок: акварелі Олени Кульчицької, олія І. Труша, скульптури Івана Крука та ін., а також декілька давніх українських ікон.

Українська гімназія в Арґентині закінчила перші 5 літ праці

Буенос Айрес. — Весною 1966 року в Буенос Айресі була відкрита Українська Гімназія, з ініціятиви директора Філії Українського Католицького Університету в Римі, проф. Богдана Галайчука, та під патронатом єпископа УКЦеркви Владики Андрія. Приміщення і кляси цих фактично постійних курсів українознавства, бо в гімназії викладається українознавство на середньошкільному рівні, устатковані при Українській Католицькій Катедрі в Буенос Айресі. Першого року навчання відбувалося кожної неділі, а перша трирічна програма охоплювала такі ділянки, як релігію, українську мову, літературу, історію, географію й культуру та суспільство. Із 42 вписаних студентів і студенток перший рік успішно закінчили тільки 15 осіб. Тепер програму навчання продовжили на 4 роки, з Канади й ЗСА виписали відповідні українські підручники. Секретарем Української Гімназії є Сестра Служебниця Люїза, в гімназії викладає також Зенон Василик, перший абсольвент славістики Українського Католицького Ун-ту. Тепер в гімназії навчається 50 студентів і студенток. Тижневик „Українське Слово" ч. 14/1971 повідомляв, що студенти, які не мають змоги купити всіх підручників, можуть їх випозичати в бібліотеці при Катедрі.

Віра Річ перекладатиме „Боярину" Лесі Українки

Лондон. — Відома англійська поетка і перекладачка із слов'янських мов, найбільше з української та білоруської, Віра Річ повідомила під час зустрічі з українською громадою в Лондоні на святі Лесі Українки, що вона розпочала підготовну працю над перекладом великої драматичної поеми Лесі Українки „Бояриня" на англійську мову. Перевидання цієї антимосковської поеми заборонене в совєтській Україні. Віра Річ сказала також, що вже закінчує перекладати вибірку поезій Івана Франка, а з Лесі Українки плянує також перекласти на англійську п'єсу-феєрію „Лісова Пісня". На англомовному святі Лесі Українки в Лондоні, влаштованому Централею Союзу Українців у Великій Британії, СУБ, спільно з Об'єднанням Українських Жінок, була присутня також мати Віри Річ, п-і Магдалина Річ, яка раніше виголосила для української громади низку наукових доповідей. Обидві гості одержали квіти. Доповідь про Лесю Українку виголосив проф. Володимир Шаян, поезію „Сім струн" у перекладі Віри Річ англійською мовою рецитувала студентка Марта Єнкало. „Українська Думка" ч. 14/1971 інформувала, що на вечорі була „значна кількість українського студентства з Лондону".

Ділимося сумною вісткою
з Членством нашого Відділу
та цілого УНСоюзу,
що 17-го червня 1971 року,
на 65-му році життя помер

ПРОКІП СЕМКІВ

довголітній член Т-ва „Запорожська Січ" — 367-го Відділу УНСоюзу в Рочестері, Ню Йорк.

Покійний походив зі села Завадка, повіт Калуш, Західня Україна, членом УНСоюзу став у 1949 році. Похорон Покійного відбувся 21 червня 1971 року.

Дружині Покійного пані Анастазії, Сестрам і Племінниці, складаємо вислови співчуття.

За Управу Відділу
ВАСИЛЬ ПОПОВИЧ,
секретар

З великим сумом і болючою вісткою ділимося
з Приятелями і Знайомими,
що у вівторок в ранніх годинах 3-го серпня 1971 р.
в місті Боффало, Н. Й., відійшла у Вічність
на 59-му році свого трудолюбивого життя,
наша Найдорожча **ДРУЖИНА, МАМА і БАБУНЯ**

бл. п.
ОЛЬГА НЕГРЕБЕЦЬКА

Тіло Покійної перевезено на Вічний Спочинок на Православний Цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж. при Церкві-Пам'ятнику.

Чин похорону довершив настоятель о. Фалько. Останню прощальну промову над домовиною Спочилої виголосив Владика Архиєпископ Мстислав.

В глибокому смутку залишились:

муж **АНДРІЙ**
син **ЮРІЙ**
синова **ОЛЯ**
внуки **ХРИСТИНА і БОГДАН**

Ділимося сумною вісткою
з Рідними, Приятелями і Знайомими,
що у суботу, 14-го серпня 1971 р.
відійшла у Вічність у шпиталі у Ню Йорку,
наша Найдорожча
ДРУЖИНА, МАМА, БАБУНЯ і СЕСТРА

бл. п.
МАРІЯ ЯНІВ
з дому ШТАЙДЕН

ПАНАХИДА у вівторок, 17-го серпня ц. р. о 8-ій год. вечора у похоронному заведенні Литвин і Литвин при 801 Springfield Avenue у Ірвінґтоні, Н. Дж.

ПОХОРОН у середу, 18-го серпня 1971 р. о год. 8:15 ранку з того ж похоронного заведення, а о год. 9:15 до української католицької церкви св. Івана Хрестителя у Нюарку, Н. Дж.

Горем прибиті:

СТЕФАН — муж
ЛАРИСА з мужем **ДАНИЛОМ ІВАНОМ** — донка
ДАНИЛО СТЕФАН — внук
ТЕОДОР ШТАЙДЕН — брат з дружиною і дітьми у Боффало, Н. Й.
ОЛЬГА ХЛОПАК з мужем **ОСИПОМ** та доньками **РОМАНОЮ і СВІТЛЯНОЮ** — сестра в Україні
ПЕТРО з жінкою **ЛІНДОЮ** і сином **МАРКОМ** — швагер

ДМИТРО ЕРСТЕНЮК

уроджений 5-го вересня 1893 року у с. Перерісль, пов. Надвірна, Західня Україна (Галичина), хорунжий 4-ої Золочівської Бриґади Української Галицької Армії, довголітній ревізор Ревізійного Союзу Українських Кооператив у Львові, по довгій і важкій недузі відійшов у Вічність 13-го серпня 1971 р. на 78-му році друдолюбивого життя.

ПОХОРОН відбувся 16-го серпня 1971 року на цвинтарі у Рочестері, Н. Й., ЗСА.

СИНИ, ВНУКИ, РОДИНА

В Огайо відбувся День Фонду Катедр Українознавства

(Закінчення з 1-ої стор.)

ФКУ пускають ріжні татарські вісті, не обгрунтовані закиди, щоб тільки спинити дію Гарвардського Центру Українських Студій, але дії ФКУ їм не спинити. Прелеґент закликав жертводавців і прихильників ФКУ не зражуватися тим, бо великі справи завсіди мали своїх опонентів, противників а то й заїлих ворогів, інакше вони б не були великими. Відповідь противникам ФКУ є, що не штука є щось критикувати і валити, бо це кожний потрапить. Одначе тяжче є жертвувати та будувати і творити щось корисне і позитивне. В своєму слові прелеґент підчеркнув, що Фонд Катедр Українознавства має найбільше ентузіястів, щирих жертводавців та прихильників, які тими ідеалами живуть. На закінчення п. Тарнавський закликав присутніх піддержати своїми пожертвами Гарвардський Центр Українських Студій, бо це неоцінений проєкт, який забезпечить українську науку на цілі майбутні десятиліття. Цей проєкт необхідний, конечний, корисний для України і для Америки. На його заклик вже на площі до фінансової референтки мгр Орисі Лаґошняк зголосились два ентузіясти ФКУ і жертвували по 500.00 дол. а це д-р Дмитро і Марійка Фарійони 500.00 дол. (попередньо дали 1.500 дол.) та робітник Матвій Торконяк 500.00 дол.

З мистецьким словом гумору на актуальні теми виступила знана наша артистка пані Тамара Крижанівська. З Клівленду квінтет наших симпатичних сумівок в стилевих українських строях проспівав три народні пісні, молодечий самодіяльний гурток з Лорейну, під управою Степана Зубаля, вивів два народні танки, а хор дівчат відспівав дві народні пісні. Потім дві сестри з Лорейну, Люїза і Розалія Химич, разом з керівником згаданого гуртка Степаном Зубалем відспівали дві народні пісні. На закінчення гурт дівчат з Лорейну відспівав веселі коломийки на актуальні темі ФКУ, уложені п. Степаном Зубалем.

Закінчуючи мистецьку частину, голова ФКУ з Клівленду В. Лаґошняк подякував о. д-рові В. Пеліхові за відправу Богослуження, всім учасникам-гостям за чисельне прибуття і зокрема Паням, які не жаліли труду ні грошей, щоб забезпечити нашу кухню харчами.

По закінченні мистецької частини, ентузіясти спорту пішли оглядати змагання копаного м'яча двох українських дружин УСТ „Львів", які управа „Львова" спеціяльно зорганізувала на День ФКУ. Треба згадати, що Окружна Рада ФКУ в стейті Огайо спеціяльно на цей день випустила журнал „Вісті ФКУ", що обіймає 70 сторінок друку. В згаданих вістях є поміщені матеріяли про дотеперішню працю та осяги ГЦУС, як теж пляни на майбутнє. Є докладно поазбучно поміщений список всіх жертводавців на ФКУ в стейті Огайо.

СССР дуже підвищив оплати за виїздові візи за кордон

Мюнхен. — У 1971 році в СССР підвищено оплати за виїздову туристичну візу за кордон, до „капіталістичних країн", з 40 рублів до 400 рублів. З такою короткотерміновою візою можна поїхати до західніх країн з метою туризму, або ж відвідати родичів. Візу видають в принципі тим, хто має не тільки досить грошей, а й родину в Совєтському Союзі, особливо дружину й дітей, сказано в журналі „АБН Кореспонденс" ч. 3 з червня 1971 року, що виходить англійською мовою в Мюнхені. Підвищення оплати за туристичну візу до західніх країн не стосується країн так зв. соціялістичного бльоку. Збільшення оплати за виїзд з 40 рублів до 400 рублів практично означає, що з „робітничо-колгоспного" СССР зможуть виїздити як туристи лише люди, які багато заробляють, а до такої категорії не відносяться ні робітники, ні селяни-колгоспники.

Концерт Бандуристів на Храмовому святі

Здається в звичаях української громади немає нічого більш родинного, гостиннішого і урочистішого за храмове свято, переплетене молитовним піднесенням, культурно-мистецькою розвагою та запахом смачних страв.

Саме таке величаве, а до того ще й ювілейне храмове свято відбулося на Зелені Свята ц. р. в православній парафії Святої Тройці в Брукліні, з нагоди 20-ліття заснування громади УАПЦ в екзилі.

Зранку відслужено торжественну Св. Літургію з колінно-приклонними молитвами до Святого Духа Утішителя, в храмі рясно вквітчаному пахучими квітами, зеленим клечанням і оздобленому ніжними вишивками. Настоятель о. Сергій Кіндзерявий-Пастухів прочитав святочний привіт Високопреосвященішого Владики Палладія і виголосив проповідь. Отець Сергій з особливою важністю пригадав вірним про дії Духа Святого в Україні-Русі після прийняття християнства. Бо за відносно короткий час княжа держава стала найбільш респектованою в Европі, а Золотоверхий Київ був найсвятішим на землі: бо в близьких і дальших печерах міста було більше подвижників Божих, признаних святими Вселенською Церквою, ніж де інде в світі.

Традиційна спільна трапеза була приготованна у просторій залі Українського Народного Дому в Брукліні сестрицями ім. св. княгині Ольги, на чолі з п-і Настею Гуменюк. Ролю конферансьє виконував інж. Юрій Микуленко, який і виголосив святочне слово. Промовець згадав історичні моменти громади, коротко зупиняючись на акті заснування парафії Св. Тройці на 21-ій вулиці в Ню Йорку 17-го червня 1951 року та на даті 1-го жовтня 1954 р. коли два українські православні Архиепископи, Ігор, Полтавський і Кременчузький, та Палладій, Львівський, Краківський і Лемківський, видали спільне послання і ним започаткували Українську Автокефальну Православну Церкву в екзилі. В посланні між іншим говорилося: „Ісповідуючи Єдину Святу Соборну й Апостольську Церкву, будемо працювати на засадах Автокефалії, як то виложено в Патріяршому Канонічному Томосі з 13-го листопаду 1924 р. ..."

Доповідач говорив і про важливість школи в житті громади. Церква і школа-це основи, що формують обличчя та духовість громади, а в тім і народу. Школа Українознавства при Соборі завжди дбала, щоб молоде покоління знало свою величну історію, культуру, духовість народу. Вона виховувала дітвору в пошані до батьків, в співжитті з іншими, і сприяла всебічному розвитку молодих талантів. Він згадав і про середньо- та високошкільну молодь, котра організувалася в Т-во Української Православної Молоді в 1956 р. і розвинула широку діяльність, виховуючи членів в релігійно-моральному патріотичному дусі. Кінчаючи промову, п. Микуленко сказав, що Церква Христова непереможна. Вона стоїть непохитна, свята і безстрашна, бо нею провадить і в ній вічно перебуває Дух Святий. Ми є частиною цієї церкви.

Усні привіти зложили о. М. Коханський з Кліфтону, Н. Дж., Абат о. Йосип Леґдон зі сусідньої місії, основник Храму дириґент С. Бартко і голова Ради—Тростистів В. Вронський.

Багата мистецька програма, проведена на удекорованій краєвидом українського села сцені, залишила у присутніх миле враження. Серцю близьким був виступ наймолодших учасників-дітей парафії. Левко Лесик, у вишиваній сорочечці, віддеклямував поему Лесі Українки „Надія". Віктор Горлів виконав віршики „Моя Мама" і „Каша аби не наша", а його сестричка Тамара „Вийшла Галя за поріг" і „Не будь козою". Петрусь Орел проказав віршик „Наш песик". Гарно написалася талановита учениця музики Леся Орел, виконавши „Фереліс" і „Сумне Оповідання" на фортепіяні.

Парафіяни і гості з насолодою послухали українських народних пісень: артистка української сцени, Лариса Горлів, сопрано, відспівала „Дощик" і „Ой казала мені мати", а абсольвентка Музичної Консерваторії в Бразилії і Колумбійського Університету в Ню Йорку, Наталка Петряник, сопрано, з чуттям виконала „Журавлі", „Чи я в полі не калина була", „За синьою долиною" і „Рідна мати моя". Обидві співачки виступили при фортепіяновім супроводі п-ні матки Кіндзерявої-Пастухів. Приємним був виступ інж. Олександра Струтинського з мандоліною. Граючи пісню „Реве та стогне Дніпр широкий", він попросив всіх до співу і святочна заля задрижала від грімкого Тарасового слова.

Найбільшою атракцією свята був Концерт Школи Бандуристів ім. Костя Місевича з Гемпстеду під орудою о. Сергія Кіндзерявого-Пастухова. Молоді мистці бандури в яскраво-барвистих народних строях творили суцільну гармонію із оцим святом квітів і зелені. Легенько торкнулися пальці напнутих струн і повітря загриміло славою минулого. Бандуристи виконали „Стоїть явір", „Чи то в хмарах", „Реве та стогне Дніпр широкий", „Гей нам хлопці", „В кінці греблі", „Харківський танок", „Горлиця", „Аркан", „В зеленім гаю", „Ой під гаєм", „Дощик", гармонізації К. Місевича і о. С. Кіндзерявого-Пастухова. В кінці концерту, інж. Юрій Микуленко подякував молодим виконавцям за те, що вони своєю крилатою піснею, музикою і гарним виглядом прикрасили свято. Він склав ґратуляції о. Сергієві і висловив побажання дальших успіхів в праці для української культури на розквіт славної України.

Ю. І. М.

Різне

Успіх українського юнака

Михайло Глинянський одержав повну 4-річну стипендію в сумі 4,500 дол. річно від Пеннсильванійського університету. Наш 17-літній стипендист з відзначенням закінчив Арчмір Академію в Клеймонт, Делевар. В майбутньому, Михайло плянує студіювати право. Він не тільки відмінник у науці, але теж займався спортом, зокрема легкою атлетикою і „врестлінґ"-ом. Михайло це син п-і Катерини й покійного Теодора Глинянських. Як і вся його родина — сестри Леся і Наталія і брати — Володимир та Іван — Михайло належить до української католицької парафії св. Николая в Вільмінґтоні, Делевар, і він теж член УНСоюзу, 173-го Відділу у Вільмінґтоні.

Розшуки

Шукаю свого брата
ДИЧКО МИХАЙЛА
по Василю, з України, шукає рідна сестра Ірина, просить писати до:
Mrs. Kantarscha Irina
3037 W. Harper Street
Philadelphia, Pa. 19130

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 21-го СЕРПНЯ 1971 р.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Чорн. Січ — 14-ий Відд. о год. 7-ій веч. в залі Чорном. Січі, 690 Sanford Ave. Проситься вирівняти членські вкладки. — В. Роговський, предс., М. О. Отрок, секр., Ф. Мікулинець, касир.

ПАССЕЙК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Т. Шевченка — 42 Відд. о год. 7:30 веч. Проситься про численну участь. Проситься всіх членів нашого Відділу взяти участь у фестині 29-го серпня, який влаштовують на Укр. Селі в Бавнд Бруку, Н. Дж., Окружні Комітети УНС Стейту Ню Джерзі. Проситься зголошуватися вчасно, так щоби можна було на час зорганізувати засоби транспорту. — В. Марущак, рек. секретар.

НЕДІЛЯ, 22-го СЕРПНЯ 1971 р.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. Йосафата — 217 Відд. о год. 2-ій по пол. в Укр. Амер. Клюбі, при 292 Гудсон Евню. Проситься вирівняти чл. вкладки. — Управа.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори 219-го Відд. від год. 10 до 11 ранку в Seventh Day Adventist Church, Norman Road at Irvington Ave. Проситься чл. прибути на збори. — Мери Юров, секр.

Табір ОДУМ-у на Заході ЗСА

Міннесота (О.К.)—Цього року, вже четвертий рік старанням Товариства Одумівських Приятелів та філії ОДУМ-у Міннеаполіс-Сен Пол влаштовано відпочинково-виховний табір ОДУМ-у. Двотижневий табір ОДУМ-у розпочато 1-го серпня Молебнем, відправив його о. Мик. Антохій в стейтовому парку Сіблей, біля озера Ендрю, сто двадцять миль на захід від Міннеаполісу.

Впродовж першого тижня на таборі було понад 70 дітей-одумівців з Міннесоти, Чикаґо та Каліфорнії, а разом з виховниками, обслугою та працівниками нараховувалося, коло 90 осіб. Юні одумівці розміщувалися в шести бараках.

Перший тиждень, командантом табору був Олександер Гуща, а другий—Леонід Рябокінь. Душею табору, координатором між виховниками, одумівцями командантами та працівниками кухні—була Дарія Лиса. Виховниками табору ОДУМ-у були: Галя Гайова, Віра Коновал, Ліля Хоролець, Іра Татарко, Таня Вовк, Олексій Коновал, Анатолій Лисий, Олександер Полець, Петро Піддубний та Данило Лихолай (останні два з Ню Йорку).

Співами та грою на бандурі керували перший тиждень, керівник мистецьких одиниць філії ОДУМ-у в Чикаґо—Анатолій Луппо, а другий тиждень, керівник ансамблю бандуристів ОДУМ-у Міннесоти, Володимир Вовк. Ручними роботами—малюванням, декоруванням камінців, та робленням різних речей орнаментів, проводила Люся Рябокінь.

Життя на таборі, якому навіть погода сприяла, розпочиналося руханкою, умиванням, підняттям прапорів та молитвою. В таборі найбільше уваги присвячувано здоровому відпочинкові та спільним розвагам, товариським грам, прогулянкам в різні околиці великого лісу, гутіркам, купелям, прогулькам на човнах та кану, їзді на конях, впорядові та ін.

На закінчення першого тижня, в суботу відбувся концерт для таборовиків та приїжджих гостей у виконанні спільного хору та ансамблю бандуристів з одумівців Чикаґо та Міннесоти та таборовиків, під керівництвом Анатолія Луппо. Увечері того ж дня відбулася одумівська ватра, на яку з Чикаґо приїхав активний одумівець з акордіоном, Олексій Пошиваник з дружиною.

З МАЛЬТИ НА СЕРЕДЗЕМНОМУ МОРІ ПЕРЕЙДЕ в інше, ще не визначенен місце, головна квартира Північноатлантійського Союзу (НАТО) внаслідку ворожости, що що її виявив новий тамошній прем'єр, комунізуючий Дом Мінтоф.

ЗМІНА АДРЕСИ
ДО АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ"
81-83 GRAND STREET
(P.O. Box 346)
JERSEY CITY, N.J. 07303
ДОЛУЧУЮ 25 ЦЕНТІВ — прошу змінити мою адресу:
Моя СТАРА АДРЕСА була:
ЧИСЛО ВІДДІЛУ (якщо член УНС) ....
Ім'я і прізвище: ....
Адреса: ....
....
Моя НОВА АДРЕСА така:
Ім'я і прізвище: ....
Адреса: ....
.... Zip Code ......

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

ТАРЗАН, Ч. 6606. Вождь варунґів вбиває свого чоловіка

Переляканий варунґ Уді, якому доручили були схоплення доньки вождя тупів Матабузі, просить дарувати йому життя ... щоб дати йому ще один шанс послужити своєму панові.

Коли ми варунґи запануємо над цілою Африкою, то це буде тому, що ми ніколи не зазнали найменшої невдачі!

Але, пане, я завів тебе тільки в цьому одному випадку! Вислухай мої мольби і обітниці: я ніколи більше тебе не заведу!

Твоя одна невдача, Уді, була, на жаль, одною забагато! Прощавай, Уді!

Ббах!